

**በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ማርያም በመባል የሚታወቁ ስሞችና
ጥቅሶቻቸው የሚገኙበት ቦታ፦**

የዚህ ትምህርት አስፈላጊነት ስምንቱም ማርያሞች የራሳቸው የሆነ ሥራ እና ታሪክ ያላቸው በመሆናቸው የአንዱን ታሪክ እና ሥራ ከሌለው ሥራ እና ታሪክ ጋር በማደባለቅ ለአምላክ እናት የተሰጠውን የሥራ ድርሻ እና ታሪክ ለማርቆስ እናት ፤ እንዲሁም ለሌሎቹ ማርያሞች የተሰጠውን የሥራ ድርሻ እና ታሪክ **ለአመቤታችን ለቅድስት ድንግል ማርያም** በመስጠት የመጽሐፍ ቅዱሱን ትክክለኛ ይዘት ካለማገናዘብ ለምንጠቀም ሰዎች ማረሚያና ማስተካከያ ለመስጠት ነው። በሌላ መልኩም በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ አንድ ዓይነት ስሞች ያላቸው ብዙ ሐዋርያት እና ቅዱሳን ሰዎች ወይም ባለ ታሪኮች ስላሉ ከወዲሁ ግንዛቤ በመውሰድ ማን ምን እንደሆነና ያለውም የሥራ ድርሻና ታሪክ የትኛው እንደሆነ ጠንቅቆ ለማወቅ እንባብያን ትኩረት እንዲሰጡበት ለማሳሰብ ጭምር ነው።

**፩- ማርያም የጌታችን የአምላካችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ
ክርስቶስ እናት፦**

☞ **ከመንፈስ ቅዱስ ፀንሳ ስለመገኘትዋ ለዩሴፍም የጌታ መልአክ በሕልም እንደታየው፦**

የኢየሱስ ክርስቶስም ልደት እንዲህ ነበረ። **እናቱ ማርያም** ለዮሴፍ በታጨች ጊዜ ሳይገናኙ **ከመንፈስ ቅዱስ** ፀንሳ ተገኘች። አጮኛዋ ዮሴፍም ጸድቅ ሆኖ ሊገልጣት ስላልወደደ በሰውር ሊተዋት አሰበ። እርሱ ግን ይህን ሲያሰብ ፤ እነሆ **የጌታ** መልአክ በሕልም ታየው ፤ እንዲሁም አለ። የዳዊት ልጅ ዮሴፍ ሆይ ፤ ከእርስዋ የተፀነሰው **ከመንፈስ ቅዱስ** ነውና አጮኛህን **ማርያምን** ለመውሰድ አትፍራ። ልጅም ትወልዳለች ፤ እርሱ ሕዝቡን ከኃጢአታቸው ያድናቸዋልና ስሙን **ኢየሱስ** ትለዋለህ። በነቢይ ከጌታ ዘንድ። እነሆ ፤ **ድንግል** ትፀንሳለች ልጅም ትወልዳለች ፤ ስሙንም **አማኤኤል** ይሉታል የተባለው ይፈጸም ዘንድ ይህ ሁሉ ሆኖአል ፤ ትርጓሜውም። **እግዚአብሔር** ከእኛ ጋር የሚል ነው። ዮሴፍም ከእንቅልፉ ነቅቶ **የጌታ** መልአክ እንዳዘዘው አደረገ ፤ አጮኛውንም ወሰደ ፤ የበኩር ልጅዋንም አስክትወልድ ድረስ አለወቃትም ፤ ስሙንም **ኢየሱስ** አለው። **ማቴ. ፩ ፡ ፲፰-፳፭**

☞ **መልአኩ ገብርኤል እንዳበሠራት ወደ ኤልሳቤጥም ዘንድ እንደሄደች ኤልሳቤጥም እንደ ተሳለመቻት፦**

በስድስተኛውም ወር መልአኩ **ገብርኤል** ናዘሬት ወደምትባል ወደ ገሊላ ከተማ ፤ ከዳዊት ወገን ለሆነው ዮሴፍ ለሚባል ሰው ወደ ታጨች ወደ እንዲት **ድንግል ከእግዚአብሔር** ዘንድ ተለከ ፤ የድንግሊቱም ስም **ማርያም** ነበረ። መልአኩም ወደ እርሱ ገብቶ። ደስ ይበልሽ ፤ ጸጋ የሞላብሽ ሆይ ፤ ጌታ ከእንቺ ጋር ነው ፤ እንቺ ከሴቶች መካከል የተባረክሽ ነሽ አለች። እርሱም ባየችው ጊዜ ከንግግሩ በጣም ደነገጠችና ፤ ይህ እንዴት ያለ ሰላምታ ነው? ብላ አሰበች። መልአኩም እንዲህ አለች። **ማርያም ሆይ ፤ በእግዚአብሔር** ፊት ጸጋ አግኝተሻልና አትፍራ። እነሆም ፤ ትፀንሻለሽ ወንድ ልጅም ትወልጃለሽ ፤ ስሙንም **ኢየሱስ** ትደቀለሽ። እርሱ ታላቅ ይሆናል የልዑል ልጅም ይባላል ፤ ጌታ አምላክም የአባቱን የዳዊትን ዙፋን ይሰጠዋል ፤ በያዕቆብ ቤትም ላይ ለዘላለም ይነግሣል ፤ ለመንግሥቱም መጨረሻ የለውም። **ማርያምም** መልአኩን። ወንድ ስለማለውቅ ይህ እንዴት ይሆናል? አለችው። መልአኩም መልሶ እንዲህ አለች። መንፈስ ቅዱስ በእንቺ ላይ ይመጣል ፤ የልዑልም ኃይል ይጸልልሻል ስለዚህ ደግሞ ከእንቺ የሚወለደው **ቅዱስ የእግዚአብሔር** ልጅ ይባላል። እነሆም ዘመድሽ ኤልሳቤጥ ፤ እርሱም ደግሞ በእርጅናዋ ወንድ ልጅ ፀንሳለች ፤ ለእርሱም መካን ትባል ለነበረችው ይህ ስድስተኛ ወር ነው ፤ **ለእግዚአብሔር** የሚሳነው ነገር የለምና። **ማርያምም**። እነሆኝ የጌታ ባሪያ እንደ ቃልህ ይሁንልኝ አለች። መልአኩም ከእርሱም ሄደ። **ማርያምም** በዚያ ወራት ተነሥታ ወደ ተራራማው አገር ወደ ይሁዳ ከተማ ፈጥና ወጣች ፤ ወደ ዘካርያስም ቤት ገብታ ኤልሳቤጥን ተሳለመቻት። ኤልሳቤጥም **የማርያምን** ሰላምታ በሰማች ጊዜ ፅንሱ በማጎፀንዋ ውስጥ ዘለለ ፤ በኤልሳቤጥም መንፈስ ቅዱስ ሞላባት ፤ በታላቅ ድምፅም ጮኻ እንዲህ

አለች። አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ ፤ የማጎፀንሽም ፍሬ የተባረከ ነው። **የጌታዬ** እናት ወደ እኔ ትመጣ ዘንድ እንዴት ይሆንልኛል? እነሆ ፤ የሰላምታሽ ድምጽ በጀሮዬ በመጣ ጊዜ ፅንሱ በማጎፀኔ በደስታ ዘሎአልና። ከጌታ ፤ የተነገረላት ቃል ይፈጸማልና ያመነች ብፅዕት ናት። **ማርያምም** እንዲህ አለች። ነፍሴ **ጌታን** ታከብረዋለች ፤ መንፈሴም በአምላኬ በመድኃኒቴ ሐሴት ታደርጋለች ፤ የባሪያይቱን ውርደት ተመልክቶአልና። እነሆም ፤ ከዛሬ ጀምሮ ትውልድ ሁሉ ብፅዕት ይሉኛል ፤ ብርቱ የሆነ እርሱ በእኔ ታላቅ ሥራ አድርጎአልና ፤ ስሙም **ቅዱስ** ነው። ምሕረቱም ለሚፈሩት እስከ ትውልድና ትውልድ ይኖራል። በክንዱ ኃይል አድርጎአል ፤ ትዕቢተኞችን በልባቸው አሳብ በትኖአል ፤ ገዢዎችን ከዙፋናቸው አዋርዶአል ፤ ትሐታንንም ከፍ አድርጎአል ፤ የተራቡትን በበጎ ነገር አጥግቦአል ፤ ባለ ጠጎችንም ባዶአቸውን ሰዶአቸዋል። ለአባቶቻችን እንደ ተናገረ ፤ ለኡብርሃምና ለዘሩ ለዘላለም ምሕረቱ ትዝ እያለው እስራኤልን ብላቴናውን ረድቶአል። **ማርያምም** ሦስት ወር የሚያህል በእርስዋ ዘንድ ተቀመጠች ወደ ቤትዋም ተመለሰች። **ሉቃ. ፩ ፡ ፳፮-፶፮**

☞ በቃና ዘገሊላ ስለነበረው ድንቅ ተዓምራት፡-

በሦስተኛውም ቀን በገሊላ ቃና ሰርግ ነበረ ፤ **የኢየሱስም** እናት በዚያ ነበረች ፤ **ኢየሱስም** ደግሞ ደቀ መዛሙርቱም ወደ ሰርጉ ታደሙ። የወይን ጠጅም ባለቀ ጊዜ **የኢየሱስ** እናት። የወይን ጠጅ እኮ የላቸውም አለችው። **ኢየሱስም** አንቺ ሴት ፤ ከአንቺ ጋር ምን አለኝ? ጊዜዬ ገና አልደረሰም አላት። እናቱም ለአገልጋዮቹ። የሚላችሁን ሁሉ አድርጉ አለቻቸው። አይሁድም እንደሚያደርጉት የማንጸት ልማድ ስድስት የድንጋይ ጋኖች በዚያ ተቀምጠው ነበር ፤ እያንዳንዳቸውም ሁለት ወይም ሦስት እንስራ ይይዙ ነበር። **ኢየሱስም** ጋኖቹን ውኃ ሙሉአቸው አላቸው። እስከ አፋቸውም ሙሉአቸው አላቸው። እስከ አፋቸውም ሞሉአቸው። አሁን ቀድታችሁ ለአሳዳሪው ሰጡት አላቸው ፤ ሰጡትም። አሳዳሪውም የወይን ጠጅ የሆነውን ውሃ በቀመሰ ጊዜ ከወዴት እንደ መጣ አለውቀም ፤ ውኃውን የቀዱት አገልጋዮች ግን ያውቁ ነበር ፤ አሳዳሪው መሸራውን ጠርቶ። ሰው ሁሉ አስቀድሞ መልካሙን የወይን ጠጅ ያቀርባል ፤ ከሰከሩም በኋላ መናኛውን ፤ አንተስ መልካሙን የወይን ጠጅ እስከ አሁን አቆይተሃል አለው። **ኢየሱስ** ይህን የምልክቶች መጀመሪያ በገሊላ ቃና አደረገ ፤ ክብሩንም ገለጠ ፤ ደቀ መዛሙርቱም በእርሱ አመኑ። ከዚህ በኋላ ከእናቱና ከወንድሞቹ ከደቀ መዛሙርቱም ጋር ወደ ቅፍርናሆም ወረደ ፤ በዚያም ጥቂት ቀን ኖሩ። **ዬሐ. ፪ ፡ ፳፭-፶፪**

☞ እናትህና ወንድሞችህ በውጭ ቆመዋል ብለው የተናገሩትና የመለሰላቸው መልስ፡-

እናቱና ወንድሞቹም መጡ በውጭም ቆመው ወደ እርሱ ልከው አስጠሩት። ብዙ ሰዎችም በዙሪያው ተቀምጠው ነበሩና። እነሆ ፤ እናትህ ወንድሞችህም በውጭ ቆመው ይፈልጉሃል አሉት። መልሶም። እናቱ ማን ናት? ወንድሞቹስ እነ ማን ናቸው? አላቸው። በዙሪያው ተቀምጠው ወደ ነበሩትም ተመለከተና። እነሆ እናቱ ወንድሞቹም። **የእግዚአብሔርን** ፈቃድ የሚያደርግ ሁሉ ፤ እርሱ ወንድሜ ነው እሳቴም እናቴም አለ። **ማር. ፫ ፡ ፵፩-፵፮**

☞ ከሕዝቡ አንዲት ሴት ድምፅዋን ከፍ አድርጋ የተሸከመችህ ማጎፀንና የጠባሃቸው ጡቶች ብፁዓን ናቸው እንዳላችው፡-

ይህንም ሲናገር ፤ ከሕዝቡ አንዲት ሴት ድምፅዋን ከፍ አድርጋ። የተሸከመችህ ማጎፀንና የጠባሃቸው ጡቶች ብፁዓን ናቸው አላችው። እርሱ ግን። አዎን ፤ ብፁዓንስ የእግዚአብሔርን ቃል ሰምተው የሚጠብቁት ናቸው አለ። **ሉቃ. ፲፩ ፡ ፳፯-፳፰**

☞ በመስቀሉ አጠገብ ቆማ እንደነበር፡-

ጭፍሮችም እንዲህ አደረጉ። ነገር ግን **በኢየሱስ** መስቀል አጠገብ እናቱ ፤ የእናቱም አሳት ፤ የቀለዮጳም ሚስት ማርያም ፤ መግደለዊትም ማርያም ቆመው ነበር። **ኢየሱስም** እናቱን ይወደው የነበረውንም ደቀ መዝሙር በአጠገቡ ቆሞ ባየ ጊዜ እናቱን። አንቺ ሴት ፤ እነሆ ልጅሽ አላት። ከዚህ በኋላ ደቀ መዝሙሩን። እናትህ አነኳት አለው። ከዚህም ሰዓት ጀምሮ ደቀ መዝሙሩ ወደ ቤቱ ወሰዳት። **ዬሐ. ፲፱ ፡ ፳፭-፳፮**

☞ ከሐዋርያት ጋር አብራ በጸሎት ትተጋ እንደነበር፦

እነዚህ ሁሉ ከሴቶችና ከኢየሱስ እናት ከማርያም ከወንድሞቹም ጋር በአንድ ልብ ሆነው ለጸሎት ይተጉ ነበር። ሐዋ. ፩ ፡ ፲፬

፪ - መግደለዊት ማርያም፦

☞ ከሌሎች ሴቶች ጋር ጌታን ታገለግል እንደነበር፦

፲፪ ሐዋርያት ከእርሱ ጋር ነበሩ ፤ ከክፉዎች መናፍስትና ከደዌም ተፈውሰው የነበሩ አንዳንድ ሴቶች ፤ እነርሱም ፮ አጋንንት የወጡላት መግደለዊት የምትባል ማርያም ፤ ሉቃ. ፳ ፡ ፻

☞ በስቅለቱ ጊዜ፦

ሴቶችም ደግሞ በሩቅ ሆነው ይመለከቱ ነበር ፤ ከእነርሱም በገሊላ ሳለ ይከተሉትና ያገለግሉት የነበሩ መግደለዊት ማርያም የታናሹ ያዕቆብና የዮሳም እናት ማርያም ሰሎሜም ነበሩ ፤ ከእነርሱም ጋር ወደ ኢየሩሳሌም የወጡ ሌሎች ብዙዎች ሴቶች ነበሩ። ማር. ፲፮ ፡ ፱

ከእነርሱም መግደለዊት ማርያምና የያዕቆብና የዮሳ እናት ማርያም የዘብደዎስም የልጆቹ እናት ነበሩ። ማቴ. ፳፮ ፡ ፶፮

ጭፍሮችም እንዲህ አደረጉ። ነገር ግን በኢየሱስ መስቀል አጠገብ እናቱ ፤ የእናቱም አሳት ፤ የቀለዮጵም ሚስት ማርያም ፤ መግደለዊትም ማርያም ቆመው ነበር። ዬሐ. ፲፱ ፡ ፳፭

☞ በቀብሩ ጊዜ፦

መግደለዊትም ማርያም የዮሳም እናት ማርያም ወዴት እንዳኖሩት ይመለከቱ ነበር። ማር. ፲፮ ፡ ፵፮

መግደለዊት ማርያምም ሁለተኛይቱም ማርያም በመቃብሩ አንጻር ተቀምጠው በዚያ ነበሩ። ማቴ. ፳፮ ፡ ፳፭

☞ በባዶው መቃብር፦

- ሰንበትም ካለፈ በኋላ መግደለዊት ማርያም የያዕቆብም እናት ማርያም ሰሎሜም መጥተው ሊቀቡት ሸቱ ገዙ። ከሳምንቱም በፊትኛው ቀን እጅግ በማለዳ ፀሐይ ከወጣ በኋላ ወደ መቃብር መጡ። እርስ በርሳቸውም። ድንጋዩን ከመቃብር ደጃፍ ማን ያንከባልልናል? ይባባሉ ነበር ፤ ድንጋዩ እጅግ ትልቅ ነበርና ፤ አሻቅበውም አይተው ድንጋዩ ተንከባሎ እንደ ነበር ተመለከቱ። ወደ መቃብሩም ገብተው ነጭ ልብስ የተጎናጸፈ ጎልማሳ በቀኝ በኩል ተቀምጦ አይና ደነገጡ። እርሱ ግን። አትደንግጡ ፤ የተሰቀለውን የናዝሬቱን **ኢየሱስን** ትፈልጋላችሁ ፤ ተነሥቶአል ፤ በዚህ የለም ፤ እነሆ እርሱን ያኖሩበት ሰፍራ። ነገር ግን ሄዳችሁ ለደቀ መዛሙርቱ ለጴጥሮስም። ወደ ገሊላ ይቀድሙትኋል ፤ እንደ ነገራችሁ በዚያ ታዩታላችሁ ብላችሁ ንገሩአቸው አላቸው። መንቀጥቀጥና መደንገጥ ይዞአቸው ነበርና ወጥተው ከመቃብር ሸቹ ፤ ይፈሩ ነበርና ለማንም እንዳች አልነገሩም። እነርሱም ያዘዛቸውን ሁሉ ለጴጥሮስና ከእርሱ ጋር ለሉት በአጭሩ ተናገሩ። ከዚህም በኋላ ኢየሱስ ራሱ ለዘላለም ድኅነት የሆነውን የማይለወጠውን ቅዱስ ወንጌል ከፀሐይ መውጫ እስከ መጥለቂያው ድረስ በእጃቸው ላከው። ከሳምንቱም በመጀመሪያው ቀን ማልዶ በተነሣ ጊዜ ፤ አስቀድሞ ሰባት አጋንንት ላወጣላት ለመግደለዊት ማርያም ታየ። እርስዋ ሄዳ ከእርሱ ጋር ሆነው ለነበሩት ሲያዝኑና ሲያለቅሱ ሳሉ አወራችላቸው ፤ እነርሱም ሕያው እንደ ሆነ ለእርስዋም እንደ ታያት ሲሰሙ አለመኑም። ማር. ፲፮ ፡ ፳-፲፮

- በሰንበትም መጨረሻ መጀመሪያው ቀን ሲነጋ መግደለዊት ማርያምና ሁለተኛይቱ ማርያም መቃብሩን ሊያዩ መጡ። እነሆም ፡ የጌታ መልአክ ከሰማይ ስለ ወረደ ታላቅ የምድር መናወጥ ሆነ ፤ ቀርቦም ድንጋዩን አንከባሎ በላዩ ተቀመጠ። መልኩም እንደ መብረቅ ልብሱም እንደ በረዶ ነጭ ነበረ። ጠባቆቹም እርሱን ከመፍራት የተነሣ ተናወጡ እንደ ሞቱም ሆኑ። መልአኩም መልሶ ሴቶቹን አላቸው። እናንተስ አትፍሩ የተሰቀለውን **ኢየሱስን** እንድትሹ አውቃለሁና ፤ እንደ ተናገረ ተነሥቶአልና በዚህ የለም ፤ የተኛበትን ሰፍራ ኑና እዩ። ፈጥኖችሁም ሂዱና። ከሙታን ተነሣ ፡ እነሆም ፡ ወደ ገሊላ ይቀድማችኋል በዚያም ታዩታላችሁ ብላችሁ ለደቀ መዛሙርቱ ንገሩአቸው። እነሆም ፡ ነገርኋችሁ። በፍርሃትና በታላቅ ደስታም ፈጥነው ከመቃብር ሄዱ ፡ ለደቀ መዛሙርቱም ሊያወሩ ሮጡ። እነሆም ፡ **ኢየሱስ** አገኛቸውና። ደስ ይበላችሁ አላቸው። እነርሱም ቀርበው እግሩን ይዘው ሰገዱለት። በዚያን ጊዜ ኢየሱስ። አትፍሩ ፤ ሄዳችሁ ወደ ገሊላ እንዲሄዱ ለወንድሞቹ ተናገሩ ፡ በዚያም ያዩኛል አላቸው። **ማቴ. ፳፰ ፡ ፩-፲**
- ይህንም ለሐዋርያት የነገሩአቸው መግደለዊት ማርያምና ዮሐና የያዕቆብም እናት ማርያም ከእነርሱም ጋር የነበሩት ሌሎች ሴቶች ነበሩ። **ሉቃ. ፳፱ ፡ ፲**

☞ **በትንሣኤው ጊዜ፦**

- ከሳምንቱም በመጀመሪያው ቀን ማልዶ በተነሣ ጊዜ ፡ አስቀድሞ ሰባት አጋንንት ለወጣለት ለመግደለዊት ማርያም ታየ። **ማር. ፲፮ ፡ ፱**
- ከሳምንቱም በፊተኛው ቀን መግደለዊት ማርያም ገና ጨለማ ሳለ ማለዳ ወደ መቃብር መጣች ድንጋዩም ከመቃብሩ ተፈንቅሎ አየች። እየሮጠችም ወደ ስምዖን ጴጥሮስና **ኢየሱስ** ይወደው ወደ ነበረው ወደ ሌላው ደቀ መዛሙር መጥታ። ጌታን ከመቃብር ወስደውታል ወዴትም እንዳኖሩት አናውቅም አላቸቸው። ስለዚህ ጴጥሮስና ሌላው ደቀ መዛሙር ወጥተው ወደ መቃብሩ ሄዱ። ሁለቱም አብረው ሮጡ ፤ ሌላው ደቀ መዛሙርም ከጴጥሮስ ይልቅ ፈጥኖ ወደ ፊት ሮጠና አስቀድሞ ከመቃብሩ ደረሰ ፤ ዝቅም ብሎ ቢመለከት የተልባ እግሩን ልብስ ተቀምጦ አየ ፡ ነገር ግን አልገባም። ስምዖን ጴጥሮስም ተከትሎት መጣ ወደ መቃብሩም ገባ ፤ የተልባ እግሩን ልብስ ተቀምጦ አየ ፡ ደግሞም በራሱ የነበረውን ጨርቅ ለብቻው በአንድ ሰፍራ ተጠምጥሞ እንደ ነበረ እንጂ ከተልባ እግሩ ልብስ ጋር ተቀምጦ እንዳልነበረ አየ። በዚያን ጊዜ አስቀድሞ ወደ መቃብር የመጣውም ሌላው ደቀ መዛሙር ደግሞ ገባ ፡ አየም ፡ አመንም ፤ ከሙታን ይነሣ ዘንድ እንዲገባው የሚለውን የመጽሐፉን ቃል ገና አላወቁም ነበርና። ደቀ መዛሙርቱም ወደ ቤታቸው ደግሞ ሄዱ። **ዮሐ. ፳ ፡ ፩-፲**

፮- ማርያም (የቢታንያዋ) የማርታና የአልዓዛር እኅት፦

☞ **አልዓዛርን ከሞት እንዳስነሣውና ማርታና ማርያም እንዳነጋገሩት፦**

- ከማርያምና ከእኅትዋ ከማርታ መንደር ከቢታንያ የሆነ አልዓዛር የሚባል አንድ ሰው ታሞ ነበር። ማርያምም ጌታን ሸቱ የቀባቸው እግሩንም በጠጉርዋ ያበሰቸው ነበረች ፤ ወንድምዋም አልዓዛር ታሞ ነበር። ስለዚህ እኅቶቹ **ጌታ ሆይ** ፡ እነሆ የምትወደው ታሞአል ብለው ወደ እርሱ ላኩ። **ኢየሱስም** ሰምቶ። ይህ ህመም **የእግዚአብሔር** ልጅ በእርሱ ይከብር ዘንድ ስለ **እግዚአብሔር** ክብር ነው እንጂ ለሞት አይደለም አለ። **ኢየሱስም** ማርታንና እኅትዋን አልዓዛርንም ይወድ ነበር። እንደ ታመመም በሰማ ጊዜ ያን ጊዜ በነበረበት ሰፍራ ሁለት ቀን ዋለ ፤ ከዚህም በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ። ወደ ይሁዳ ደግሞ እንሂድ አላቸው። ደቀ መዛሙርቱ። መምህር ሆይ ፡ አይሁድ ከጥቂት ጊዜ በፊት ሊወግሩህ ይፈልጉ ነበር ፡ ደግሞም ወደዚያ ትሄዳለህን? አሉት። **ኢየሱስም** መልሶ። ቀኑ አሥራ ሁለት ሰዓት አይደለምን? በቀን የሚመለለስ ቢኖር

የዚህን ዓለም ብርሃን ያያልና አይሰናከልም ፤ በሌሊት የሚመላለስ ቢኖር ግን ብርሃን በእርሱ ስለ ሌላ ይሰናከላል አላቸው። ይህን ተናገረ ፤ ከዚህም በኋላ። ወዳጆችን አልዓዛር ተኝቶአል ፤ ነገር ግን ከእንቅልፉ ለስነሣው አሄዳለሁ አላቸው። እንግዲህ ደቀ መዛሙርቱ። **ጌታ ሆይ ፡** ተኝቶስ እንደ ሆነ ይድናል አሉት። **ኢየሱስ** ስለ ሞቱ ተናግሮ ነበር ፤ እነርሱ ግን ስለ እንቅልፍ መተኛት እንደ ተናገረ መሰላቸው። እንግዲህ ያን ጊዜ ኢየሱስ በግልጥ። አልዓዛር ሞተ ፤ እንድታምኑም በዚያ ባለመኖሪ ስለ እናንተ ደስ ይለኛል ፤ ነገር ግን ወደ እርሱ እንሂድ አላቸው። ስለዚህ ዲዲሞስ የሚሉት ቶማስ ለባልንጀሮቹ ለደቀ መዛሙርት ከእርሱ ጋር እንሞት ዘንድ እኛ ደግሞ እንሂድ አለ።

ኢየሱስም በመጣ ጊዜ በመቃብር አስከ አሁን አራት ቀን ሆኖት አገኘው። ቢታንያም አሥራ አምስት ምዕራፍ ያህል ለኢየሩሳሌም ቅርብ ነበረች። ከአይሁድም ብዙዎች ስለ ወንድማቸው ሊያጽናኑአቸው ወደ ማርታና ወደ ማርያም መጥተው ነበር። ማርታም **ኢየሱስ** እንደ መጣ በሰማች ጊዜ ልትቀበለው ወጣች ፤ ማርያም ግን በቤት ተቀምጣ ነበር።

ማርታም **ኢየሱስን ጌታ ሆይ ፡** አንተ በዚህ ኖረህ ብትሆን ወንድሜ ባልሞተም ነበር ፤ አሁንም ከእግዚአብሔር የምትለምነውን ሁሉ **እግዚአብሔር** እንዲሰጥህ አውቃለሁ አላችው። **ኢየሱስም** ወንድምሽ ይነሣል አሉት። ማርታም በመጨረሻው ቀን በትንሣኤ እንዲነሣ አውቃለሁ አላችው።

ኢየሱስም ትንሣኤና ሕይወት እኔ ነኝ ፤ የሚያምኑብኝ ቢሞት እንኳ ሕያው ይሆናል ፤ ሕያው የሆነም የሚያምኑብኝም ሁሉ ለዘላለም አይሞትም ፤ ይህን ታምኚያለሽን? አሉት። እርሰዋም። አዎን **ጌታ ሆይ ፤** አንተ ወደ ዓለም የሚመጣው **ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ** እንደ ሆንህ እኔ አምናለሁ አላችው። ይህንም ብላ ሄደች አኅትዋንም ማርያምን በስውር ጠርታ። መምህሩ መጥቶአል ይጠራሽማል አለቻት። እርሰዋም በሰማች ጊዜ ፈጥና ተነሣች ወደ እርሱም መጣች ፤

ኢየሱስም ማርታ በተቀበለችበት ሰፍራ ነበረ እንጂ ገና ወደ መንደሩ አልገባም ነበር። ሲያጽናኑአት ከእርሰዋ ጋር በቤት የነበሩ አይሁድም ማርያም ፈጥና እንደ ተነሣችና እንደ ወጣች ባዩ ጊዜ ፡ ወደ መቃብር ሄዳ በዚያ ልታለቅስ መሰሉአቸው ተከተሉአት። **ማርያምም ኢየሱስ** ወዳለበት መጥታ ባዩችው ጊዜ በእግሩ ላይ ወድቃ። **ጌታ ሆይ ፡** አንተ በዚህ ኖረህ ብትሆን ወንድሜ ባልሞተም ነበር አላችው። **ኢየሱስም** እርሰዋ ስታለቅስ ከእርሰዋም ጋር የመጡት አይሁድ ሲያለቅሱ አይቶ በመንፈሱ አዘነ በራሱም ታወከ ፤ ወዴት አኖራችሁት? አለም። እነርሱም። **ጌታ ሆይ ፡** መጥተህ እይ አሉት።

ኢየሱስም እንባውን አፈሰሰ። ስለዚህ አይሁድ። እንዴት ይወደው እንደ ነበረ እዩ አሉ። ከእነርሱ ግን አንዳንዶቹ። ይህ የዕውሩን ዓይኖች የከፈተ ይህን ደግሞ እንዳይሞት ያደርግ ዘንድ ባልቻለም ነበርን? አሉ።

ኢየሱስም በራሱ አዝኖ ወደ መቃብሩ መጣ ፤ እርሱም ዋሻ ነበረ ፤ ድንጋይም ተገጥሞበት ነበር። **ኢየሱስ** ድንጋዩን አንሡ አለ። የሞተውም አኅት ማርታ። **ጌታ ሆይ ፡** ከሞተ አራት ቀን ሆኖታልና አሁን ይሸታል አላችው። **ኢየሱስ** ብታምኚስ **የእግዚአብሔርን** ክብር እንድታዩ አልነገርሁሽምን? አሉት። ድንጋዩንም አንሡት። **ኢየሱስም** ዓይኖቹን ወደ ላይ አንሥቶ አባት ሆይ ፡ ስለ ሰማሽኝ አመሰግንሃለሁ። ሁልጊዜም እንድትሰማኝ አወቅሁ ፤ ነገር ግን አንተ እንደ ለክሽኝ ያምኑ ዘንድ በዚህ ዙሪያ ስለ ቆሙት ሕዝብ ተናገርሁ አለ።

ይህንም ብሎ በታለቅ ድምፅ አልዓዛር ሆይ ፡ ወደ ውጭ ና ብሎ ጮኸ። የሞተውም እጆቹና እግሮቹ በመግነዝ እንደ ተገነዙ ወጣ ፤ ፈቱም በጨርቅ እንደ ተጠመጠመ ነበር። **ኢየሱስም** ፍቱትና ይሂድ ተዉት አላቸው። **ዮሐ. 11፡ 38-44**

☞ በከበረ የናርዶስ ችቱ የኢየሱስን አግር አንደቀባች፦

➤ ከፋሲካም በፊት በስድስተኛው ቀን ኢየሱስ ከሙታን ያስነሣው አልዓዛር ወደ ነበረበት ወደ ቢታንያ መጣ። በዚያም አራት አደረጉለት ፤ ማርታም ታገለግል ነበር ፤ አልዓዛር ግን ከእርሱ ጋር ከተቀመጡት አንዱ ነበረ። ማርያምም ዋጋው እጅግ የከበረ የጥሩ ናርዶስ ሸቱ ንጥር ወሰዳ **የኢየሱስን አግር** ቀባች ፤ በጠጉርዋም አግሩን አበሰች ፤ ቤቱም ከናርዶስ ሸቱ ሞለ። ነገር ግን ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ አሳልፎ ሊሰጠው ያለው የስምዖን ልጅ የአስቆሮቱ ይሁዳ። ይህ ሸቱ ለሦስት መቶ ዲናር ተሸጦ ለድሆች ያልተሰጠ ስለ ምን ነው? አለ። ይህንም የተናገረ ሌባ ስለ ነበረ ነው እንጂ ለድሆች ተገድዶላቸው አይደለም ፤ ከረጢትም ይዞ በውስጡ ከሚገባው ይወስድ ስለ ነበረ ነው። **ኢየሱስም** ለምቀበርበት ቀን እንድትጠብቀው ተወላት ፤ ድሆችህ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ይኖራሉና ፤ እኔ ግን ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር አልኖርም አለ። **ዮሐ.፲፪ ፡ ፩-፳**

፬- ማርያም የያዕቆብና የዮሳም እናት፦

☞ በገሊላ ሳለ ያገለግሉትና ይከተሉት ከነበሩት አንዷ፦

➤ ሴቶችም ደግሞ በሩቅ ሆነው ይመለከቱ ነበር ፤ ከእነርሱም በገሊላ ሳለ ይከተሉትና ያገለግሉት የነበሩ መግደለዊት ማርያም የታናሹ ያዕቆብና የዮሳም እናት ማርያም ስሎሜም ነበሩ ፤ ከእነርሱም ጋር ወደ ኢየሩሳሌም የወጡ ሌሎች ብዙዎች ሴቶች ነበሩ። **ማር. ፲፭ ፡ ፱-፳፮**

☞ በስቅለቱ በቀብሩና በባዶው መቃብር ጊዜ፦

➤ መግደለዊትም ማርያም የዮሳም እናት ማርያም ወዴት እንዳኖሩት ይመለከቱ ነበር። **ማር. ፲፭ ፡ ፳፮**

➤ ሰንበትም ካለፈ በኋላ መግደለዊት ማርያም የያዕቆብም እናት ማርያም ስሎሜም መጥተው ሊቀቡት ሸቱ ገዙ። ከሳምንቱም በፊተኛው ቀን እጅግ በማለዳ ፀሐይ ከወጣ በኋላ ወደ መቃብር መጡ። እርስ በርሳቸውም። ድንጋዩን ከመቃብር ደጃፍ ማን ያንከባልልልናል? ይባባሉ ነበር ፤ ድንጋዩ እጅግ ትልቅ ነበርና ፤ አሻቅበውም አይተው ድንጋዩ ተንከባሎ እንደ ነበር ተመለከቱ። ወደ መቃብሩም ገብተው ነጭ ልብስ የተጎናጸፈ ጎልማሳ በቀኝ በኩል ተቀምጦ አዩና ደነገጡ። እርሱ ግን። አትደንግጡ ፤ የተሰቀለውን የናዝሬቱን **ኢየሱስ** ትፈልጋላችሁ ፤ ተነሥቶአል ፤ በዚህ የለም ፤ እነሆ እርሱን ያኖሩበት ሰፍራ። ነገር ግን ሄዳችሁ ለደቀ መዛሙርቱ ለጴጥሮስም። ወደ ገሊላ ይቀድማችኋል ፤ እንደ ነገራችሁ በዚያ ታዩታላችሁ ብላችሁ ንገሩአቸው አላቸው። መንቀጥቀጥና መደንገጥ ይዞአቸው ነበርና ወጥተው ከመቃብር ሸሹ ፤ ይፈሩ ነበርና ለማንም እንዳች አልነገሩም። እነርሱም ያዘዛቸውን ሁሉ ለጴጥሮስና ከእርሱ ጋር ላሉት በአጭሩ ተናገሩ። ከዚህም በኋላ **ኢየሱስ** ራሱ ለዘላለም ድኅነት የሆነውን የማይለወጠውን ቅዱስ ወንጌል ከፀሐይ መውጫ እስከ መጥለቂያው ድረስ በእጃቸው ላከው። **ማር. ፲፮ ፡ ፩-፳**

➤ ከእነርሱም መግደለዊት ማርያምና የያዕቆብና የዮሳም እናት ማርያም የዘብደዎስም የልጆቹ እናት ነበሩ። **ማቴ. ፳፮ ፡ ፱፻፲**

➤ በሰንበትም መጨረሻ መጀመሪያው ቀን ሲነጋ መግደለዊት ማርያምና ሁለተኛይቱ ማርያም መቃብሩን ሊያዩ መጡ። እነሆም ፤ **የጌታ** መልአክ ከሰማይ ስለ ወረደ ታላቅ የምድር መናወጥ ሆነ ፤ ቀርቦም ድንጋዩን እንከባሎ በላዩ ተቀመጠ። መልኩም እንደ መብረቅ ልብሱም እንደ በረዶ ነጭ ነበረ። ጠባቆቹም እርሱን ከመፍራት የተነሣ ተናወጡ እንደ ሞቱም ሆኑ። መልአኩም መልሶ ሴቶቹን አላቸው። እናንተስ አትፍሩ

የተሰቀለውን **ኢየሱስን** እንድትሹ አውቃለሁና ፤ እንደ ተናገረ ተነሥቶአልና በዚህ የለም ፤ የተኛበትን ስፍራ ኑና እየ። ፈጥኖታሁም ሂዳና። ከሙታን ተነሣ ፤ እነሆም ፤ ወደ ገሊላ ይቀድማችኋል በዚያም ታዩታላችሁ ብላችሁ ለደቀ መዛሙርቱ ንገሩአቸው። እነሆም ፤ ነገርኋችሁ። በፍርሃትና በታላቅ ደስታም ፈጥነው ከመቃብር ሄዱ ፤ ለደቀ መዛሙርቱም ሊያወሩ ሮጡ። **ማቴ. ፳፰ ፡ ፩-፰**

- ነገር ግን ከሳምንቱ በመጀመሪያው ቀን ያዘጋጁትን ሸቱ ይዘው ከእነርሱም ጋር እንዳንደቹ ወደ መቃብሩ እጅግ ማልደው መጡ። ድንጋዩንም ከመቃብሩ ተንከባሎ አገኙት ፤ ገብተውም **የጌታን የኢየሱስን** ሥጋ አላገኙም። እነርሱም በዚህ ሲያመነቱ ፤ እነሆ ፤ ሁለት ሰዎች የሚያንጸባርቅ ልብስ ለብሰው ወደ እነርሱ ቀረቡ ፤ ፈርተውም ፊታቸውን ወደ ምድር አቀርቅረው ሳሉ ፤ እንዲህ አሉአቸው። ሕያውን ከሙታን መካከል ስለ ምን ትፈልጋላችሁ? ተነሥቶአል እንጂ በዚህ የለም። የሰው ልጅ በኃጢአተኞች እጅ አልፎ ሊሰጥና ሊሰቀል በሦስተኛውም ቀን ሊነሣ ግድ ነው እያለ ገና በገሊላ ሳለ ለእናንተ እንደ ተናገረ አስቡ። ቃሎቹንም አስቡ ፤ ከመቃብሩም ተመልሰው ይህን ሁሉ ለአሥራ አንዱና ለሌሎች ሁሉ ነገሩአቸው። ይህንም ለሐዋርያት የነገሩአቸው መግደለዋት ማርያምና ዮሐና የያዕቆብም እናት ማርያም ከእነርሱም ጋር የነበሩት ሌሎች ሴቶች ነበሩ። **ሉቃ. ፳፱ ፡ ፩-፲**

፮- ማርያም የማርቆስ እናት፦

☞ **ጴጥሮስ በንጉሥ ሄሮድስ ዘመን በወገኔ ሳለ በማርቆስ እናት በማርያም ቤት ብዙዎች ጸሎት ያደርጉ እንደነበርና ጴጥሮስም በእግዚአብሔር መልዓክ አማካኝነት ከወገኔ እንደወጣ የሚገልጽ፦**

- በዚያም ዘመን ንጉሡ ሄሮድስ መከራ ያጸናባቸው ዘንድ ከቤተ ክርስቲያኑ በእንዳንደቹ ላይ እጁን ጨነባቸው። የዮሐንስንም ወንድም ያዕቆብን በሰይፍ ገደለው። አይሁድንም ደስ እንዳሰኛቸው አይቶ ጨምሮ ጴጥሮስን ደግሞ ያዘው። የቂጣ በዓልም ወራት ነበረ። በያዘውም ጊዜ ወደ ወገኔ አገባው ከፋሲካም በኋላ ወደ ሕዝብ ያወጣው ዘንድ አስቦ እያንዳንዱ አራት ወታደሮች ሆነው እንዲጠብቁት ለአራት ጭፍራ ክፍል አሳልፎ ሰጠው።

ጴጥሮስም በወገኔ ይጠበቅ ነበር ፤ ነገር ግን በቤተ ክርስቲያን ስለ እርሱ ወደ **እግዚአብሔር** ጸሎት አጥብቆ ይደረግ ነበር። ሄሮድስም ሊያወጣው ባለበ ጊዜ ፤ በዚያች ሌሊት ጴጥሮስ በሁለት ሰንሰለት ታሰሮ ከሁለት ወታደሮች መካከል ተኝቶ ነበር ፤ ጠባቂዎችም በደጁ ፊት ሆነው ወገኔውን ይጠብቁ ነበር። እነሆም ፤ **የጌታ** መልአክ ቀረበ በቤትም ውስጥ ብርሃን በራ ፤ ጴጥሮስንም ጎድኑን መትቶ አነቃውና። ፈጥነህ ተነሣ አለው። ሰንሰለቶችም ከእጁ ወደቁ። መልአኩም። ታጠቅና ጨማህን አግባ አለው ፤ እንዲሁም አደረገ። ልብስህንም ልበስና ተከተለኝ አለው። ወጥቶም ተከተለው ፤ ራዕይንም የሚያይ ይመስለው ነበር እንጂ በመልአኩ የሚደረገው ነገር አውነት እንደ ሆነ አለውቀም።

የመጀመሪያውንና የሁለተኛውንም ዘብ አልፈው ወደ ከተማ ወደሚያወጣው ወደ ብረቱ መዝጊያ ደረሱ ፤ እርሱም አውቆ ተከፈተላቸው ፤ ወጥተውም እንዲት ሰላች አለፉ ወዲያውም መልአኩ ከእርሱ ተለየ። ጴጥሮስም ወደ ልቡ ተመልሶ። ጌታ መልአኩን ልኮ ከሄሮድስ እጅና የአይሁድ ሕዝብ ይጠብቁት ከነበረው ሁሉ እንደ አዳኝ አሁን በእውነት አወቅሁ አለ። ባስተዋለም ጊዜ እጅግ ሰዎች ተከማችተው ይጸልዩበት ወደ ነበረው ማርቆስ ወደ ተባለው ወደ ዮሐንስ እናት ወደ ማርያም ቤት መጣ። ጴጥሮስም የደጁን መዝጊያ ባንኳኳ ጊዜ ሮዴ የሚሉአት እንዲት ገረድ ትሰማ ዘንድ ቀረበች ፤ **ሐዋ. ፲፪ ፡ ፩-፲፫**

- ባስተዋለም ጊዜ እጅግ ሰዎች ተከማችተው ይጸልዩበት ወደ ነበረው ማርቆስ ወደ ተባለው ወደ ዮሐንስ እናት ወደ ማርያም ቤት መጣ። ሐዋ. ፲፪፡፲፪ (የማርቆስ እናት ማርያም)

፮- ማርያም የቀልዬጳ ሚስት፦

☞ በጌታ መስቀል ሥር እንደነበረች፦

- ጭፍሮችም እንዲህ አደረጉ። ነገር ግን በኢየሱስ መስቀል አጠገብ እናቱ ፤ የእናቱም እሳት ፤ የቀለዮጳም ሚስት ማርያም ፤ መግደለዊትም ማርያም ቆመው ነበር። ዬሐ. ፲፱ ፡ ፳፮

፯- ማርያም የሙሴና የአሮን እሳት፦

☞ ሕፃን ሙሴን በባሕር ተጥሎ ሳለ ትከታተለችው እንደነበር፦

- እሳቱም የሚደረግበትን ታውቅ ዘንድ በሩቅ ቆማ ትጎበኘው ነበር። የፈርዖንም ልጅ ልትታጠብ ወደ ወንዝ ወረደች ፤ ደንገጥሮችዋም በወንዝ ዳር ይሄዱ ነበር ፤ ሣጥኑንም በቁጠማ ውስጥ አየች ፤ ደንገጥሮችዋም ልካ አስመጣችው። በከፈተችውም ጊዜ ሕፃኑን አየች ፤ እነሆም ሕፃኑ ያለቅስ ነበር ፤ አዘነችለትም። ይህ ከዕብራውያን ልጆች አንድ ነው አለች። እሳቱም ለፈርዖን ልጅ። ሕፃኑን ታጠባልሽ ዘንድ ሄጄ የምታጠባ ሴት ከዕብራውያን ሴቶች ልጥራልሽን? አለችት። የፈርዖንም ልጅ። ሄጄ አለችት ፤ ብላቴናይቱም ሄዳ የሕፃኑን እናት ጠራች። ዘጸ. ፪ ፡ ፬-፭

☞ ቀይ ባሕርን ከተሻገሩ በኋላ ስለመዘመርዋ፦

- የአሮን እሳት ነቢይቱ ማሪያምም ከበሮ በእጅዋ ወሰደች ፤ ሴቶችም ሁሉ በከበሮና በዘፈን በኋለዋ ወጡ። ማርያምም እየዘመረች መለሰችለችው። በክብር ከፍ ከፍ ብሎአልና **ለእግዚአብሔር** ዘምሩ ፤ ፈረሱንና ፈረሰኛውን በባሕር ጣለ። ዘጸ. ፲፭ ፡ ፳-፳፭
- ከግብጽ ምድር አውጥቼሃለሁ ፤ ከባርነት ቤትም ተቤዥቼሃለሁ ፤ በፊትህም ሙሴንና አሮንን ማርያምንም ልኬልህ ነበር። ሚክ. ፮ ፡ ፲፬

☞ ሙሴ ኢትዮጵያዊቷን ስለገባ እንዳገረመረመችና በለምፅ እንደተመታች፦

- ሙሴም ኢትዮጵያይቱን አግብቶአልና ባገባት በኢትዮጵያይቱ ምክንያት ማርያምና አሮን በእርሱ ላይ ተናገሩ። እነርሱም። በውኑ **እግዚአብሔር** በሙሴ ብቻ ተናግሮአልን? በእኛስ ደግሞ የተናገረ አይደለምን? አሉ ፤ **እግዚአብሔርም** ሰማ። ሙሴም በምድር ላይ ካሉት ሰዎች ሁሉ ይልቅ እጅግ ትሑት ሰው ነበረ። **እግዚአብሔርም** ወዲያው ሙሴንና አሮንን ማርያምንም። ሦስታችሁ ወደ መገኛኛው ድንኳን ውጡ ብሎ ተናገረ ፤ ሦስቱም ወጡ። **እግዚአብሔርም** በደመና ዓምድ ወረደ ፤ በድንኳኑም ደጃፍ ቆመ ፤ አሮንንና ማርያምን ጠራ ፤ ሁለቱም ወጡ። እነርሱም። ቃሉን ስሙ ፤ በመካከለችሁ ነቢይ ቢኖር ፤ እኔ እግዚአብሔር በራኔይ እገለጥለታለሁ ፤ ወይም በሕልም እናገረዋለሁ። ባሪያዬ ሙሴ ግን እንዲህ አይደለም ፤ እርሱ በቤቴ ሁሉ የታመነ ነው። እኔ አፍ ለአፍ በግልጥ እናገረዋለሁ ፤ በምሳሌ አይደለም ፤ **የእግዚአብሔርንም** መልክ

ያያል ፤ በባሪያዬ በሙሴ ላይ ትናገሩ ዘንድ ስለ ምን አልፈራችሁም? አለ።
እግዚአብሔርም ተቈጥቶባቸው ሄደ።

- ደመናውም ከድንኳኑ ተነሣ ፤ እነሆም ፡ ማርያም ለምጸም ሆነች ፡ እንደ አመዳይም ነጭ ሆነች ፤ አሮንም ማርያምን ተመለከተ ፡ እነሆም ፡ ለምጸም ሆና ነበር። አሮንም ሙሴን። ጌታዬ ሆይ ፡ ሰንፍና አድርገናልና ፡ በድለንማልና እባክህ ፡ ኃጢአት አታድርግብን። ከእናቱ ሆድ በወጣ ጊዜ ግማሽ ሥጋው ተበልቶ እንደ ሞተ እርስዋ አትሁን። ሙሴም ወደ **እግዚአብሔር** እየጮኸ። **አቤቱ** ፡ እባክህ ፡ አድናት አለው።

እግዚአብሔርም ሙሴን። አባትዋ ምራቁን በፊትዋ ቢተፋባት ሰንኳ ሰባት ቀን ታፍር ዘንድ ይገባት ነበር ፤ ሰባት ቀን ከሰፈር ውጭ ተዘግታ ትቀመጥ ፡ ከዚያም በኋላ ትመለስ አለው። ማርያምም ከሰፈር ውጭ ሰባት ቀን ተዘግታ ተቀመጠች ፤ ማርያምም እስክትመለስ ድረስ ሕዝቡ አልተጓዙም። **ዘኁ. ፲፪ ፡ ፩-፲፮**

- **አምላክህ እግዚአብሔር** ከግብፅ በወጣችሁ ጊዜ በመንገድ ሳላችሁ በማርያም ላይ ያደረገውን አስብ።
ዘዳ. ፳፬ ፡ ፱

☞ **ማርያም በቃዴስ ምድረ በዳ እንደሞተች፡-**

የእስራኤልም ልጆች ማኅበር ሁሉ በመጀመሪያው ወር ወደ ጺን ምድረ በዳ መጡ ፤ ሕዝቡም በቃዴስ ተቀመጡ ፤ ማርያምም በዚያ ሞተች ፡ በዚያም ተቀበረች። **ዘኁ. ፳ ፡ ፩**

፮- ማርያም ከካሌብ ጎሳ የነበረችው፡-

☞ **ዮቴር ማርያምን ስለ መውለዱ፡-**

የዕዝራም ልጆች ዮቴር ፡ ሜሬድ ፡ ዔፌር ፡ ያሎን ነበሩ ፤ ዮቴርም ማርያምን ፡ ሸማይን ፡ የኤሽትምዓን አባት ይሸባን ወለደ። መጽ. ዜና ቀዳማዊ. ፱ ፡ ፲፮